

Årsrapport 2019
VA-verksamheten
Melleruds kommun

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	3
Verksamheten	3
Betydande händelser under året	3
Mål	5
Ekonomi	6
Investeringar	7
Taxor	7
Utblick mot kommande år	8
Finansiella rapporter	9
Redovisningsprinciper	9
Intäkter från VA-taxan	9
Materiella anläggningstillgångar	9
Fördelning av gemensamma kostnader	10
Resultaträkning	11
Balansräkning	12
Noter	13
Fastställelsebeslut och tillgänglighet	14

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Melleruds kommuns vatten- och avloppsverksamhet (VA) ansvarar för produktion och distribution av dricksvatten, avledning och rening av avloppsvatten samt drift, underhåll och förnyelse av VA-anläggningar inom fastställda verksamhetsområden.

Melleruds kommun distribuerar dricksvatten och renar avloppsvatten. VA-systemet sammanbinds av cirka 215 km vattenledningar, 139 km spillavloppsledningar och 106 km dagvattenledningar. Utöver detta finns tre vattenverk och tre allmänna reningsverk.

VA-verksamheten ska uppfylla de krav och villkor som ställs enligt Lagen om allmänna vattentjänster, Miljöbalken och tillstånd meddelade enligt Miljöbalken samt i Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrifter.

VA-verksamheten är en del av Samhällsbyggnadsförvaltningen.

I tabellen nedan presenteras antal tillsvidareanställda 2019-12-31.

Tillsvidareanställda	2019	2018	2017	2016
Kvinnor	0	0	0	0
Män	8	8	8	7
Totalt	8	8	8	7

Medelåldern var 51,9 år.

Betydande händelser under året

Driften av vattenverk löper normalt. Reningsverket har under första kvartalet haft bekymmer med slamhantering vid slamförtjockaren och täta ledningar till och ifrån rötammaren. På Sunnanå reningsverk har en av slutsedimenteringsbassängerna renoverats. På Åsensbruk reningsverk har även där slutsedimenteringsbassängen renoverats och vi har byggt in kemikalietanken för flockningsmedel samt grävt ur, bytt dräneringsslangar, och planterat ny vass i två av de fyra vassfiltren.

Grävarbeten i Dals Rostock vid Syrénvägen för sanering av ovidkommande har nästan färdigställts. Det kvarstår utbyte av en kortare dagvattenledning samt asfaltering och återställning av privata trädgårdar. I Mellerud har det sanerats ovidkommande vatten genom att byta ledningar på Floragatan och duplicerat dagvattenledningen på en sträcka av Linnégatan. Projektering av ledningsförnyelse för att minska ovidkommande vatten och dagvatten hantering i Dals Rostock är klart.

På Västerråda har VA-ledningar förstärkts för handelsområdet. Arbetet med kommunalt VA i Sundserud är färdigställt av en exploatör och skall övertas av kommunen. Projektering pågår av ny intagsledning. För det nya verksamhetsområdet i Upperud har val av en utförande entreprenör gjorts och projektet är mitt i utförande fasen. VA på Snickargatan har byggts och färdigställts. En undermålig LTA station har bytts på Örnudden och två mindre pumpstationer på

Strandvägen i Vita Sannar har också bytts ut.

Tre nya kunder har anslutits för vattentjänsterna vatten och spill, en på Kurran vilket betraktas som verksamhetsområde och två avtalskunder. Varav en vattenförening i Dalskog med ca 20 abonnenter och en enskild fastighet sydväst om Mellerud.

För Sapphultsområdet har en ny dagvattenutredning till detaljplanen utförts samt en projektering för att bygga VA-system och projektet är vid årsskiftet mitt i utförandefasen

Driftledartjänsten för ledningsnät har gjorts om till en kombinerad tjänst driftledare/projektledare för att ha möjlighet att driva alla reinvesteringar och investeringsprojekt som bedrivs parallellt inom VA-enheten. Driftledaren är tjänstledig för arbete på annan enhet, en del av arbetsuppgifterna utförs av Gatu-enheten, men mycket blir ogjort.

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Producerat vatten 1000 m3	876	937	938	880	914	909	856
Behandlat avloppsvatten 1000 m3	1 987	1 785	1 286	1 668	1 444	1 990	1 610
Debiterat vatten 1000 m3	583	614	595	615	568		559
Dricksvattenprover	442	404	300	334	400	400	
Avloppsvattenprover	137	174	59	102	84	84	
Elförbrukning mWh	1 774	1 711	1 712	1 683	1 691	1 697	1 673

Verksamhetsmått – producerat jämfört med debiterat

Under 2019 producerade vattenverken ca 875 514 m³. Under samma år debiterade Melleruds kommun kunder på ca 583 190 m³. Detta ger ett svinn på 292 324 m³ (33 %). Detta är en minskning jämfört med föregående år (35%).

Mål

VA-verksamhetens förvaltningsmål:

Fullmäktigemål	Nämndsmål	Nyckeltal
Att utveckla ett hållbart samhälle	Öka robustheten i kommunens samhällsviktiga funktioner	■ Intagsledning Vita Sannar
		● Minska ovidkommande vatten
		■ SMS aviseringar för VA-störningar

Analys måluppfyllelse

Mål – Intagsledning Vita Sannar, Projektering, förslag på vattenskyddsområde, Servitut och miljökonsekvensbeskrivningar är framtagna, ledningen beräknas att kunna läggas under 2021 när nödvändiga tillstånd är klara

Mål - Ovidkommande vatten, Andel ovidkommande vatten ökade något från 73% till 76% under 2019 jämfört med 2018 på grund av att det var mer nederbörd 2019 än 2018. Åtgärder gjorda i Dals Rostock syns inte i statistiken fullt ut då det innan åtgärderna förekommit brändningar som inte varit möjliga att mäta.

Mål – SMS-aviseringar, Upphandling av SMS system är gjord under 2019, tyvärr ville inte den valda leverantören skriva på Kommunens avtal och valet föll på den leverantören som hade näst lägsta pris, det avtalet blev inte klar under 2019 utan gjordes klart först 2020

Ekonomi

Årets verksamhet genererade ett överskott på 147 tkr vilket redovisas mot tidigare årsresultat. Totalt är skulden till VA-kollektivet efter år 2019 0,4 mnkr.

Bedömningen är att detta kommer att regleras under de närmaste åren.

År/tkr	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Verksamhetens intäkter	22 025	21 821	19 915	21 054	19 337	19 482	18 526
Personalkostnader	-6 243	-5 537	-4 918	-4 204	-3 615	-3 501	-3 510
Driftskostnader	-15 635	-15 746	-15 238	-16 927	-15 863	-16 391	-14 393
Fordran/skuld till abonnenterna	146	538	-241	-77	-141	-410	623

Verksamhet	Ingående skuld(-)/fordran(+) 2019	Vinst(-)/förlust(+) 2019	Utgående skuld(-)/fordran(+) 2019
VA	-208 428	-146 149	-354 577

Investeringar

Investeringsbudgeten för den avgiftsfinansierade verksamheten omfattade 47,1 mnkr och utfallet blev 23,1 mnkr. Saneringen av ovidkommande vatten var budgeterad till 14,5 mnkr 2019 och utfallet blev 14,1 mnkr. Kvarvarande medel flyttas med till år 2020.

Större investerings- & reinvesteringsprojekt som avslutades 2019

- Västerråda VA rund köpcentret
- Sanering ovidkommande vatten på Floragatan och Linnégatan
- VA ledningar för särskilda boendet på Ängenäs
- Va ledningar Snickargatan
- Vassfilter Åsensbruks reningsverk
- Ny trappa torn 2 i Dals Rostock
- Byte Truck
- Byte pumpstationer vid Polishuset och Strandvägen

Pågående investeringar som inte avslutades under 2019

- Ny intagsledning Vita Sannars vattenverk, här pågår detaljprojektering och miljökonsekvensbeskrivning. Planen är att projektet som är budgeterat till 11 mnkr kommer att projekteras under 2019 och utföras under 2020.
- Nytt övergripande styr- och övervakningssystem. Befintligt system är gammalt och reservdelar saknas. Utbytet är budgeterat till 1,5 mnkr utredningar och projektering är startad under 2019 för första anläggningen, Vilken beräknas slutföras under 2020 resterande anläggningar beräknas följa direkt efter och pågå under flera år.

Summa investeringar år/tkr	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Totalt netto investerat	23 102	14 398	9 056	3 805	2 783	1 498	2 727

Taxor

VA-taxan består av en fast avgift och en rörlig avgift beroende på konsumtion av VA-tjänster.

Taxan för den fasta och rörliga avgiften kommer att vara oförändrad för år 2019. För år 2020 kommer den rörliga avgiften att höjas med 2%.

Utöver detta tar VA-verksamheten ut anslutningsavgifter vid nyanslutningar av abonnenter. Hur de olika taxorna är konstruerade framgår av kommunens hemsida.

Utblick mot kommande år

VA-enhetens största utmaning är att fullfölja åtgärdsplanen för ovidkommande vatten, och VA-plan som sträcker sig 13 års framåt, vilket med dagens bedömning kräver en återinvesteringstakt på befintliga ledningssystem på 10–30 miljoner kronor om året (beroende på år) (utöver befintlig reinvesterings-budget på 1850 tkr). Det finns flertalet gator i kommunen som har dåliga VA-ledningar och dålig asfalt på exempelvis Nygatan och Lövåsvägen. I dessa gator bör VA-ledningar bytas innan ny asfaltering sker.

Det finns flera utbyggnadsplaner inom kommunen som är initierade från antingen kommunen eller kommuninvånaren. En översyn av VA-taxan för anslutning skall göras för att få dels täckning av kostnaderna men också att det blir rättvist dels över tid och dels geografiskt. Nytt handels/Industriområde på Sapphult började under 2019 och fortsätter år 2020.

Det är fortsatt stora investeringar i utbyggnaden av verksamhetsområden och reinvesteringar i ledningsnät och anläggningar enligt den beslutade VA-planen. Detta medför ökade kapitalkostnader vilket skall vägas in i framtida budgetar och VA-taxor.

Planering inför kommande pensionsavgångar gör att under 2020 kommer personalbudget belastas mer än planerat.

Finansiella rapporter

Redovisningsprinciper

Verksamhetens resultat- och balansräkning har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal redovisning och de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning, samt med beaktande av Lagen om allmänna vattentjänster.

En fullständig beskrivning av Melleruds kommuns redovisningsprinciper återfinns i kommunens årsredovisning. Nedan följer en beskrivning av väsentliga redovisningsprinciper för VA-verksamheten.

Intäkter från VA-taxan

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras VA-verksamheten och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Prissättning för försäljning av verksamhetens tjänster regleras i VA-lagen enligt självkostnadsprincipen. När avgifterna överstiger/understiger kostnaderna särredovisas dessa som en skuld/fordran till abonnentkollektivet under rubriken "Förutbetalda avgifter/Skuld till abonnenterna". Bedömningen är att skulden till abonnenterna kommer att återföras under de närmaste åren.

Vid anslutning av nya abonnenter faktureras en anslutningsavgift.

Anslutningsavgifterna skall täcka avskrivningar och räntekostnader på nyinvesteringar i ledningsnät. Avskrivningstiden för ledningsnät är 80 år. Anslutningsavgiften periodiseras och intäktsförs successivt och i takt med att investeringsutgiften kostnadsförs. Anslutningsavgifterna periodiseras 1/80 per år.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Linjär avskrivnings-metod används för samtliga typer av materiella tillgångar.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp (46 500 kr år 2019). Komponentavskrivning tillämpas på alla nya projekt där väsentliga komponenter finns.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Vattenverk, reningsverk, vattentorn och reservoar

Komponent	Nyttjandetid (år)
Mark	oändlig
Stomme inkl grund	100
Tak	30
Fasad	30
Elanläggning	35
Invändigt ytskikt	30

Ventilation	20
Styr- och reglerutrustning	25
Maskiner och pumpar	15
Maskiner och pumpar	30
Filter	10
Bassäng	50
Övriga komponenter	20

Ledningsnät VA

Komponent	Nyttjandetid (år)
Rörledning	80

Pumpstationer

Komponent	Nyttjandetid (år)
Byggnad stomme inkl grund	50
Tak	30
Pumpstation stomme	40
Elanläggning	25
Styr- och reglerutrustning	10
Rörgalleri	25
Pumpar	15

Finansnetto

Genomsnittlig räntekostnad för VA-verksamhetens upplåning under 2019 var 1,50 %.

Fördelning av gemensamma kostnader

Melleruds kommuns VA-verksamhet är en del av Samhällsbyggnadsförvaltningen, varför olika resurser är samordnande i kommunen. I VA-lagen ställs krav på att VA-verksamheten skall redovisas i en särskild resultat- och balansräkning. Av tilläggsupplysningar skall framgå hur kommunen fördelat kostnader som varit gemensamma med annan verksamhet som kommunen bedrivit.

Typ av gemensam resurs	Fördelningsnyckel	Kommentar
Kommunfullmäktige/kommunstyrelse	Fördelas ej	Demokratiskt uppdrag, ej väsentligt belopp
Central administration (Förvaltningschef, ekonom, ekonomiassistent)	Fördelas utifrån schablon	
IT och telefoni	Antal	
Lokaler	Äger fastigheterna	

Resultaträkning

Belopp i Mkr	Not	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Verksamhetens intäkter		21,9	21,3
Verksamhetens kostnader	1	-18,2	-17,1
Avskrivningar		-3,0	-3,4
Verksamhetens nettokostnader		0,7	0,7
Finansiella intäkter		0,0	0,0
Finansiella kostnader		-0,7	-0,7
Årets resultat		0,0	0,0

Balansräkning

Belopp i Mkr	Not	Bokslut 2019	Bokslut 2018
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		52,7	53,0
Maskiner och inventarier		0,5	0,7
Pågående arbeten		28,5	7,6
Summa anläggningstillgångar		81,7	61,2
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		2,1	1,9
Övriga fordringar	2	0,2	0,8
Summa omsättningstillgångar		2,3	2,7
SUMMA TILLGÅNGAR		84,0	64,0
Avsättningar			
Avsättningar pensioner m.m.	3	0,0	0,0
Summa avsättningar		0,0	0,0
Skulder			
Kommunlån			61,2
Statliga investeringsbidrag/anläggningsavgifter		2,0	1,0
Summa långfristiga skulder		2,0	62,2
Leverantörsskulder		1,4	4,1
Övriga kortfristiga skulder	4	0,9	1,0
Summa kortfristiga skulder		2,3	5,1
S:A AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		4,3	67,4
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser	5	0,8	0,8

Noter

Särredovisning av VA-verksamheten

Affärsverksamheten redovisas i en särskild resultat- och balansräkning. Av tilläggsupplysningar skall framgå hur kommunen fördelat kostnader som varit gemensamma med annan verksamhet som kommunen bedrivit.

Not 1

Av verksamhetens kostnader 2019 utgör 483 tkr fördelade kostnader från Samhällsbyggnadsförvaltningen. Motsvarande summa 2018 var 427 tkr.

Belopp i tkr	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Not 2		
Fordran Skatteverket moms december	69	675
Förutbetalda kostnader	122	116
Upplupna intäkter	0	58
Totalt övriga fordringar	191	849
Not 3		
Avsättningar pensioner	5	4
Avsättningar löneskatt	1	1
Totalt avsättningar	6	5
Not 4		
Individuell del	214	299
Särskild löneskatt individuell del	52	73
Arbetsgivaravgifter december	108	115
Avdragen preliminärskatt december	100	105
Semesterlöneskuld och okomp-övertid	374	414
Upplupna kostnader	27	0
Förutbetalda intäkter	1	0
Totalt övriga kortfristiga skulder	875	1 005
Not 5		
Pensionsskuld	683	646
Löneskatt	166	157
Totalt pensionsförpliktelser	849	803

Fastställelsebeslut och tillgänglighet

Enligt vattentjänstlagen (§ 50) skall särredovisningen årligen fastställas av huvudmannen och göras tillgänglig för abonnenterna.

Vid sitt sammanträde 20120-xx-xx KS 2020/xx § xx fastställde kommunfullmäktige i Melleruds kommun särredovisningen för Va-verksamheten avseende år 2019. Särredovisningen görs tillgänglig genom publicering på kommunens hemsida.